

KANSALAISYHTEISKUNTAPOLITIIKAN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS 3/2020

Aika: 3.9.2020 klo 13-15.00
Paikka: Microsoft Teams-kokous

Osallistujat:
(varajäsen suluissa)

- (x) Kristiina Kumpula, Suomen Punainen Risti (pj.)
- (-) Mikko Salonen, Suomen Olympiakomitea ry (varapj.)
- (x) Riina-Riikka Heikka, ulkoministeriö
- (-) ~~Ville Cantell, ulkoministeriö~~
- (-) Johanna Suurpää, oikeusministeriö
- (x) Markus Tervonen, oikeusministeriö
- (x) Paavo-Petri Ahonen, opetus- ja kulttuuriministeriö
- (x) Henni Axelin, opetus- ja kulttuuriministeriö
- (x) Harri Martikainen, sisäministeriö
- (-) (Leena Seitovirta, sisäministeriö)
- (x) Markus Seppelin, sosiaali- ja terveysministeriö
- (-) ~~Kirsi Maria Mämlund, sosiaali- ja terveysministeriö~~
- (x) Päivi Järvinen, työ- ja elinkeinoministeriö
- (-) (Antti Joensuu, työ- ja elinkeinoministeriö)
- (x) Markku Mölläri, valtiovarainministeriö
- (-) (Johanna Nurmi, valtiovarainministeriö)
- (x) Riitta Rönn, ympäristöministeriö
- (x) Pekka Harju-Autti, ympäristöministeriö
- () Eero Ylinentalo, Suomen Kuntaliitto ry
- (-) (Päivi Kurikka, Suomen Kuntaliitto ry)
- (x) Tapio Litmanen, Jyväskylän yliopisto
- (x) Arttu Saarinen, Turun yliopisto
- (-) Joonas Mikkilä, Suomen Yrittäjät ry
- (-) (Elna Jokinen, Suomen Nuorkauppakamarit ry)
- (x) Ilmari Nalbantoglu Suomen Olympiakomitea ry
- (-) (Kaisa Leikola, Suomen Partiolaiset ry)
- (x) Anna Munsterhjelm, Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry
- (x) Liisa Partio, Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
- (x) Sari Aalto-Matturi, MIELI Suomen Mielenterveys ry
- (x) (Vappu Taipale, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry)
- (x) Mari Pennanen, Förbundsarenan rf
- (x) (Riitta Vanhatalo, Suomen Kotiseutuliitto ry)
- (x) Marianne Heikkilä, Marttaliitto ry
- (x) (Tauno Linkoranta, Suomen Kylät ry)
- (-) Fatim Diarra, Naisasialiitto Unioni ry
- (-) (Tomi Timperi, Miesjärjestöjen keskusliitto ry)
- (-) Dora Puhakka, Moniheli ry
- (-) (Pekka Aikio, SámiSoster ry)
- (x) Elina Varjonen, Kansalaisareena ry
- (-) (Sakari Möttönen, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry)

Sihteeristö: Maria Wakeham-Hartonen, oikeusministeriö (pääsihteeri)
Liisa Männistö, oikeusministeriö

Kutsutut asiantuntijat: Vava Lunabba, valtioneuvoston kanslia
Ulla Rosenström, valtioneuvoston kanslia
Eeva Kaunismaa, valtiovarainministeriö
Abdirahim Hussein, Moniheli ry

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja kiitti Olympiakomiteaa ja Nalbantoglua Teams-kokouksen mahdollistamisesta. Todettiin läsnäolijat.

2. Esityslistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista siten, että päätettiin muuttaa asiakohtien kolme, neljä ja viisi esitysjärjestystä viime hetkellä ilmenneiden aikatauluhaasteiden vuoksi. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Julkisen hallinnon strategian valmistelu: jatkokeskustelu KANEn kanssa

erityisasiantuntija Eeva Kaunismaa, valtiovarainministeriö

Kaunismaa esitteli strategian valmistelun tilannetta, joka on edistynyt sitten KANEn maaliskuun kokouksen, jossa neuvottelukunta käsitteli asiaa viimeksi. Kaunismaa kertoi, että strategia on ollut laajoilla kommentointikierroksilla eri foorumeilla. Strategialinjausten on tarkoitus valmistua lokakuun lopussa. Strategian kannalta keskeisiä kysymyksiä ovat, miten ylläpidetään onnistumiset ja toisaalta miten uudistetaan julkista hallintoa toimintaympäristön murroksessa.

Keskustelussa tuotiin esille, että vaikka ilmastonmuutos ja sen lieveilmiöt ovat moninaisia, niiden ohella strategiassa tulisi yksityiskohtaisemmin käsitellä muitakin globaalisti merkittäviä kysymyksiä kuten yhteiskunnallista eriarvoistumista ja ikääntymistä.

Strategian valmisteluprosessia ja aineksia pidettiin hyvinä. Esiin nostettiin kuitenkin kysymys, miten kansalaisyhteiskunnan osallisuus aiotaan konkretisoida hallinnon toimitatavoissa ja -kulttuureissa. Samalla korostettiin indikaattoreiden tarvetta toimeenpanon seuraamiseen.

Kaunismaan mukaan ilmastokysymykset eivät ole toistaiseksi näkyneet riittävästi julkisen hallinnon toiminnassa, ja siksi niitä korostetaan strategiassa. Hän huomautti, että toimintalinjauksissa on myös sosiaalisen kestävyys elementtejä. Strategiassa painotetaan sekä yhteisten taloudellisten voimavarojen järkevää käyttöä että digitalisaation avulla vähentävää hallintobyrokratiaa, minkä tavoitteena on vapauttaa hallinnon voimavaroja sisältötyöhön.

Kaunismaa korosti avointa ja vuorovaikutteista viestintää sekä kokeiluja ja työkaluja kunta-valtio-rajapintojen ylittämiseksi, mikä edistäisi aitoa kumppanuutta. Hänen mukaansa järjestöjen rooli on myös laittaa julkista hallintoa tilille ja vaatia että julkinen hallinto toimeenpanee strategiaa. Seuranta voidaan tehdä mm. luottamusindikaattoreiden avulla ja erilaisten prosessien kautta (mm. lainvalmistelu ja vaikutusarvioinnit, budjetti sekä henkilöstöjohtaminen).

Puheenjohtaja totesi, että vuorovaikutus ja kumppanuus ovat murroksessa ja julkisen hallinnon strategiatyöllä on paljon mahdollisuuksia. Neuvottelukunta tulee olemaan aktiivisesti strategian toteuttamisessa mukana, sillä rajapinta kansalaisyhteiskuntaan on läheinen.

4. Rahapeliuotoista järjestöille suunnattujen avustusmäärärahojen lasku ja luonnos KANEn kannanotoksi järjestöjen tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamisesta
Ilmari Nalbantoglu, päällikkö (yhteiskuntasuhteet), Suomen Olympiakomitea ry

Puheenjohtaja muistutti, että neuvottelukunnan työjaostossa 20.8. päätettiin julkisen kannanoton valmistelusta. Kokousaineistojen ohessa jaettu kannanottoluonnos on valmisteltu työjaoston keskustelussa esille nostamien pääkohtien pohjalta.

Puheenjohtaja kertoi, että KANEn ministeriöjäsenet ovat etukäteen todenneet, etteivät he ole valmiita sitoutumaan kannanottoon kesken budjettiprosessin. He esittävät, että kannanotto annettaisiin KANEn järjestöjen nimissä. Esitys hyväksyttiin.

Keskustelussa tuotiin esille, että kannanoton fokusta tulisi vielä tarkentaa ja tekstiä terävöittää niin että se keskittyy vuoden 2021 rahoitukseen. Mukaan pitäisi sisällyttää huomio rahoituksen mahdollisen aleneman sekä koronaviruksen vaikutuksista heikommassa asemassa oleviin.

Sovittiin, että Nalbantoglu jatkaa kannanoton valmistelua yhdessä Husseinin ja Munsterhjelman kanssa. Kannanoton hyväksyy puheenjohtaja.

5. Miten hallitusohjelman toimeenpanoa seurataan ja arvioidaan - ja miten kansalaisyhteiskunta voi osallistua sekä vaikuttaa siihen

Johtava asiantuntija Ulla Rosenström ja erityisasiantuntija Vava Lunabba, valtioneuvoston kanslia

Rosenström ja Lunabba kertoivat, että hallitusohjelman toimeenpano on hyvin käynnissä kaikilla hallinnonaloilla. Koronakriisi on vaikuttanut toimeenpanon etenemiseen ja aikatauluihin kaikissa ministeriöissä. Joidenkin kirjausten toimeenpano käynnistyy vasta myöhemmin.

Rosenströmin mukaan toimintasuunnitelman seuranta on jatkuvaa ja syksyn aikana julkistetaan avoin seurantamahdollisuus osana valtioneuvoston hanketietopalvelua

(Hankeikkuna). Hallitusohjelmaa seurataan arviointimittareilla, jotka kootaan hallituksen puoliväliriiheen keväällä 2021. Seurannan haasteita ovat mm. tilastoviive ja koronakriisi.

Keskustelussa korostettiin, että hallitusohjelman seurannan avoimuus on erittäin kannatettavaa, mutta sen tulisi tarjota myös riittävää sisällöllistä tietoa toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioimiseksi.

6. Muut asiat

KANE aloittaa kuntavaalitavoitetyön. Ilmoittautumiset työryhmään pyydetiin 17.9. mennessä. Puheenjohtajalle annettiin nimeämisessä päätösvaltuutus.

Neuvottelukunnalle ja sen työhön osallistuneille lähetetään arviointikysely syys-lokakuussa. Puheenjohtaja toivoi aktiivista osallistumista. Marraskuun KANE-kokouksessa vedetään kauden toimintaa yhteen ja käsitellään neuvottelukunnan suosituksia.

Muistutettiin jäsenistöä KANEn sote-lausunnon valmisteluun liittyvästä pyynnöstä: KANE valmistelee lausunnon kansalaisyhteiskunnan ja erityisesti osallisuuden näkökulmasta. Lausuntojen valmistelua varten jäsenistöä pyydettiin jakamaan mahdollisuuksien mukaan omat, osallisuutta koskevat näkemyksensä KANEn sihteeristölle 18.9.2020 mennessä.

7. Seuraava kokous

Merkittiin tiedoksi seuraavan kokouksen aika: 25.11.2020 klo 13-15.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.